

Bu Bí m t giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

Ngái xáa viát ráng, tha háng mà gáp ngái quen biát cũ là mát trong bán cái thú lán nhát trong đái.

Tôi nghĩ, cán chi phái là quen biát cũ, tha háng mà gáp mát đáng háng, cũng máng đán lám ngái đi chá. Đó là tráng háp cáa anh Hy và tôi, khi gáp nhau trong cái thành phá Morris nhá bé, có dân sá báy ngàn ngái náy, vào năm 1981. Tôi vì cám áo, mà trôi dát đán đây, gáp anh Hy. Viát Nam trong thành phá nhá hián hòa náy. Không quen biát trác, mà chúng tôi quý và thân thiát nhau còn hán cá anh em ruát thát. Gia đình anh Hy có năm ngái, bà má già, hai vá cháng anh và hai đáa con nhá. Lán đáu tiên gáp chúng tôi, bà cá má anh Hy cám tay vá tôi mà mát ráng ráng vì máng, bà cá vuát ve láng bàn tay vá tôi mãi. Vá tôi thân thiát ngái ép sát vào bà.

Bà cái nói sung sáng, nhá vá tôi là đáa con gái cáa bà thát lác nhiáu năm mái tìm lái đác. Gáp ngái đáng háng là sung sáng thá đó. Chá vá anh Hy thì không đáu đác niám vui, cái nói tát tát, và nhìn hai vá cháng tôi vái ánh mát đáy thián cám. Anh Hy hián lành, ít nói, nháng ná cái trên môi ná mãi không tàn. Hai đáa con cháa biát gì, cháy nháy, reo hò. Gia đình anh Hy sung sáng, chúng tôi cũng hân hoan máng.

Mát buái tái, tôi đi làm vá, đác đán thoái cáa anh Hy, anh hán há báo cho tôi biát ráng, sáp có mát gia đình Viát Nam tán ná đán thành phá náy. Giáng anh vui máng ráu rít. Ông bà ngái Má báo trá mái thông báo cho anh biát. Ông bà muán anh xáp đát thì giá, đá cùng máy ngái trong há đáo đi đón ngái mái đán, vào thá tá tuán tái. Tôi vái vá báo tin máng cho vá, và trong lòng nghe lâng lâng vui. Có thêm càng đông đáng háng, càng đá buán, và thánh thoáng qua lái chuyán trò cũng bát cô đán nái quê ngái. Vá tôi bàn thêm, náu thuán tián, thì chúng tôi cùng đi đón gia đình Viát Nam tán náy cho vui, và tá cái tình thân thiát lúc ban đáu.

Suát trong tuán, vá anh Hy và vá tôi soán nái niáu, chén bát, ly tách, muáng đáa, chia bát các thá cán dùng trong nhà, đá dành mà táng cho gia đình mái đán. Mái khi bà Má báo trá tiát lá mát tin tác gì vá ngái sáp đán, chá vá anh Hy vái vá đán thoái báo cho chúng tôi biát ngay.

Bố và Bí mật giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

Máy bay số chọ gia đình ngườ i tở nở n đở n phi trở ng Chicago vào hôm thỏ tở , lúc mỏỏ i mỏ t giỏ đêm. Hôm đỏ anh Hy bở cỏ m mỏ o, lên cỏ n sỏ t, thân nhiỏ t nóng hỏ n mỏ t trăm đở F. Hai ông bà ngỏỏ i Mỏ bỏ o trỏ kêu đở n thoỏ i cho tôi lúc bỏ y giỏ tở i, khi tôi mỏ i đở làm viỏ c vỏ . Họ yêu cỏ u tôi thay anh Hy, đở cùng hỏ , đở đỏn ngỏỏ i tở nỏ n mỏ i tở i. Bỏ tở m rỏ a, tôi ăn vỏ i vỏ , đở khỏ i hành lúc tám giỏ rỏỏ i, phòng khi đở ng sỏ cỏ gỏ bỏ t trỏ c. Ông Mỏ bỏ o trỏ tên là Gary có vỏ là bà Eva, cỏ hai ghé nhà tôi đở hỏ ng đở n và chỏ đở ng trên bỏ n đở . Tôi cũng run lỏ m, vì chỏ a bao giỏ đở đở n phi trỏ ng nỏ y, và thỏ y cái bỏ n đở ghi chỏ ng chỏ t đở ng sỏ đản nhau, nhỏ cái nủi chỏ rỏ i. Ông bỏ o tôi chỏ y bấm sát xe ông, nhỏ ng chỏ a đở c mỏỏ i phút thì đỏ lỏ c nhau. Khi cách phi trỏ ng ba mỏỏ i đở m, thì xa lỏ bỏ tở c nghỏ n, vì chiỏ c xe vỏ n tở i hàng hóa bỏ lỏ t, gây tai nỏ n dính chỏm. Xa lỏ bỏ đỏng hoàn toàn. Khi vào đở n phi trỏ ng, tôi bỏ lỏ c đở ng hai lỏ n, chỏ y quanh mỏ i vào đở c nhà đở u

xe. Ông bà Gary cũng đở lỏ c, và đở n sau tôi. Tuyỏ t rỏ i quá dày, nên máy bay cũng đở n trỏ . Ông Gary cỏ m cái bỏ ng lỏ n, đở tên ngỏỏ i chỏ gia đình là Phan Ly, đở a lên cao trỏ c cỏ ng đở ra cỏ a hành khách. Gỏ p đỏng ngỏỏ i Á Đông nào, tôi cũng chăm chỏ m dòm kỏ . Cho đở n khi hành khách

không còn ai cỏ , thì ông bà Gary bỏ i rỏ i. Ông chỏ y đở hỏ i hãng máy bay, hỏ bay xác nhỏ n là có gia đình anh Phàn trên chuyỏ n máy bay vỏ a rỏ i. Hai vỏ chỏ ng ông Gary và tôi, cỏ m cái bỏ ng đở tên anh Phàn đở quanh các ghỏ chỏ trên phi trỏ ng, thỏ y gia đình Á Đông nào, cũng chỏ a cái bỏ ng tên ra trỏ c mỏ t hỏ , đở dò hỏ i. Đở quanh ba vòng, mà không tìm đở c, ông Gary nhỏ loa kêu, hỏ i gia đình anh Phàn ở đỏ u, cho biỏ t đở ngỏỏ i bỏ o trỏ đỏn vỏ . Cũng vô hiỏ u. Đở tìm gia đình anh Phàn cỏ

tiỏ ng đở ng hỏ mà không kỏ t quỏ , cỏ ba ngỏỏ i chúng tôi ngỏ i xuỏ ng ghỏ nghỏ mỏ t chỏ c vỏ i lòng vô cùng chán nản. Tôi bỏ o hai ông bà Gary ngỏ i chỏ , tôi cỏ m cái bỏ ng tên đở tìm mỏ t lỏ n nỏ a. Tôi đở dò tìm tên tở ng gia đình trên cái túi ni lông mà hỏ xách trên tay, cỏ a cỏ quan ICM phát, khi hỏ cho mỏỏ n tiỏ n máy bay. Tôi đở n gỏ n mỏ t anh mang cà vỏ t đở , áo vét ba mỏ nh bên trong, bên ngoài khoác áo bành tô bỏ ng đở . Tôi nhìn tở n cái túi, và thỏ y loáng thoáng tên Phàn, tôi đánh bỏ o hỏ i:

"Anh là Phàn phỏ i không"

"Vâng. Tôi tên là Phàn, anh là ai?"

"Tôi đở theo hai ông bà bỏ o trỏ ngỏỏ i Mỏ đở n đỏn gia đình anh. Sao nỏ y giỏ chúng tôi đở qua đỏ u nhiỏ u lỏ n, đở a cái bỏ ng tên anh ra, mà anh lỏ i ngỏ i im?" - Tôi nói vỏ i giỏ ng hỏ i mỏ t kiên nhỏ n.

Anh Phàn chỏ vào cái bỏ ng và nói:

"Cái b ng n y y à? Th y ông M chia ra tr c m t tôi ba n, nh ng đâu ph i tên tôi mà nh n. Tên ông Ly nào đó mà. Tôi là Phàn."

Tôi c i, nói nh nh :

"Đây là tên anh . Theo i M , ghi tên tr c, h sau."

"Ng c ng o th thì 'b gi i' m i bi t đ c".

"Th thì loa kêu tên anh nhi u n, sao anh cũng ch ng tr i?"

"Nghe đ c cái quái gì đâu?"

Tôi ch t nghĩ ra, n u ng i ta có g i tên tôi trên loa, ch a ch c tôi đã nghe k p, hu ng chi anh Phàn là ng i m i đ n. Tôi quay i báo tin cho hai ông bà Gary, và gi i thích t i sao không tìm ra. Ông bà Gary m ng, và tôi đ c đ c s kiên nh n, ch u đ ng c a hai ông bà, khi đêm khuya không ng , tuy t đ , lái xe c trăm đ m, đi đón m t gia đình ngo i qu c, khác màu da, khác ch ng t c, không h bà con, không h quen bi t. Và tr c đó n a, ph i làm bao nhiêu gi y t , m t bao nhiêu bao nhiêu thì gi , t n kém đ th . Ch vì trái tim bi t th ng ng i mà thôi.

Gia đình anh Phàn có hai v ch ng, năm đ a con, đ a đ u m i b n tu i, đ a út còn m trên tay. Anh Phàn ng i da s m, g y m, cái má thóp, răng c đen đều vì khói thu c. V anh th p, tr ng h n, có b ngang. Ch mang váy đ m đ xám, áo vét, ngoài khoác áo bành tô c ng ng t. Gia đình anh còn có m t bà già mù, mang váy nâu, đ u qu n khăn m qu , răng nhu m đen, trên m t có che mi ng v i đen, g i tôi nh rõ hình v trong cu n sách Qu c Văn Giáo Khoa Th mà ngày còn bé tôi hay đ c. Bà c y h t cái hình v bà già mù trong sách. Trang ph c c a v ch ng anh Phàn có v sang tr ng h n c ông bà b o tr nhi u, nh ng cũng không đ u đ c v quê mùa.

Bộ u Bí m t giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

Hành lý đ c ch t lên cao trên b n chi c xe đ y. Ông Gary , tôi, v anh Phàn, và cháu bé gái m i b n tu i, m i ng i đ y m t chi c xe. Anh Phàn đi tay không thông th , rút thu c lá châm m i và hút trong hành lang, nh khói mù làm bà Eva ho s c. (D o n y, ch a có lu t g t gao c m hút thu c n i công c ng). Bà Eva đi dang xa ra kh i anh Phàn, và ghé i chi c xe c a cháu bé gái, ph đ y. Th y đi mãi trong hành lang dài, anh Phàn h t đ u h i tôi:

"Sao không kêu tài x lái xe vào g n đây, mà ph i đi xa quá v y?"

Tôi c i và tr i:

"Tài x ? Tài x là ông Gary và tôi đây. Xe đ u trong ga-ra là n i g n nh t r i, không có n i nào g n h n n a".

Anh Phàn h i tôi:

"Anh làm tài x cho ông bà M n y? L ng tr có khá không?"

"Không, tôi làm vi c cho công ty t v n. Ông bà M n y nh tôi đi đón, ph đ a gia đình anh v . Đ ng xa, anh có m t i m không?"

"Cũng m t, nh ng ch ng can gì c ."

"Có i anh nên đ y xe giúp cho cháu bé thì h n"- Tôi nói.

"K nó, đ nó làm vi c cho quen"

Bu Bí mọt giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

Hành lý quá nhi&#u, hai chi&#c xe h&#i không đ&# ch&. May m&#n ông Gary g&#p ng&#&i quen, ông g&#i b&#n mang v&# nhà, h&#n ngày sau s&# đ&#n l&#y.

Vào ngày ch&# nh&#t đ&#u tiên c&#a anh ch&# Ph&#n trên đ&#t M&, chúng tôi t&# ch&#c m&#t b&#a t&#c l&#n đ&# chào m&#ng và đ&#i đ&#ng h&#&ng. Anh Hy và tôi, m&#i gia đình đóng b&#y m&#&i l&#m đ&#ng làm chi phí. Ch&# Hy và v&# tôi tr&# tài n&#u ăn, r&#n ràng n&#u n&#&ng t&# sáng s&#m tinh s&#&ng. Anh Hy kê thêm thùng gi&#y làm bàn, m&#&n thêm gh&# c&#a các gia đình bên c&#nh. Chai r&#&u nho h&#ng đ&#m đ&#t trên bàn bên c&#nh bình hoa gi&. Anh Hy và tôi lái xe đ&#n t&#n nhà anh Ph&#n đón t&#t c&# m&#i ng&#&i, c&# cháu bé còn b&# trên tay.

Ba gia đình vui v&# nh&#p t&#c. Anh Ph&#n kêu bà c&# già mù b&#ng dì. Tôi c&#m ph&#c cái tình gia đình c&#a anh Ph&#n, khi đem bà dì mù lòa đi v&#&t bi&#n. Anh Ph&#n u&#ng r&#&u r&#&u nho nh&# u&#ng n&#&c ng&#t, tu m&#t h&#i h&#t n&#a li l&#n. Anh nói:

"R&#&u n&#y nh&#t l&#m. Có đ&# tr&#ng ho&#c r&#&u Tây m&#i đã mi&#ng.

Anh Hy nghe v&#y, vào bên trong l&#c t&, l&#i ra n&#a chai Vodka, rót vào ly anh Ph&#n. Anh Ph&#n u&#ng m&#t h&#p nói:

"Cái n&#y m&#i th&#t là r&#&u."

Khi đã ng&#ng&#, anh Ph&#n h&#ng say k&# v&# cu&#c chi&#n anh hùng ch&#ng M&# c&#u n&#&c c&#a nhân dân ta. H&# máy bay Con Ma, b&#t gi&#c lái. Máy bay c&#a ta núp trong mây, ch&# máy bay M&# đ&#n thì b&#n h&# r&#ng nh&# sung chín. Anh k&# công &#n bác, đ&#ng, vẫn minh tiên t&#n. Nh&#ng chuy&#n n&#y, tôi đã nghe nhi&#u l&#n khi còn &# bên nhà. Ch&# v&# anh Hy gi&#n, nói l&#n, h&#i sao anh không &# l&#i v&#i bác đ&#ng anh hùng c&#a anh, mà l&#i đi qua M&# làm chi. Anh tr&# l&#i là s&#ng v&#i b&#n đó không đ&#c, s&#ng không n&#i, đ&#i s&#ng thua con chó, khoai s&#n còn không có mà ăn, ch&# đ&#ng nói đ&#n c&#m.

Khi v&# anh Ph&#n khoe cái hay c&#a ông ch&#ng, ch&# nói:

"Ông nhà tôi th&# ch&# kh&#nh ăn l&#m. Ch&# thích ăn quà, ch&# không thích ăn c&#m."

Chị vợ anh Hy nói:

"Sợ ng vợ i bác đợ ng, dói cho rã hợ ng ra, ớ dó mà thích quà không thích cợ m. Nói làm sao mà tôi không hiợ u chi cợ."

Mợ i tuợ n, các bà trong hợ i nhà thợ đợ n đợ a vợ anh Phàn đi chợ hai lợ n. Hợ nhợ chợ Hy đi theo đợ hợ ng đợ n và thông đợ ch. Mợ i lợ n đi chợ vợ, thì chợ vợ anh Hy cũng kêu đợ n thoợ i cho vợ tôi đợ than vãn:

"Chợ biợ t không, lợ n nào em xợ u hợ muợ n đợ n thợ quách. Chợ ợ y lợ a nhợ ng tợ ng thợ t bò đợ t tiợ n nhợ t, lợ y hai ba tợ ng to tợ ng. Lợ a các thợ c ăn ngon nhợ t, đợ t nhợ t trong chợ, chợ t đợ y mợ t xe cao nghợ u. Em đợ a chợ c vợ i chợ rợ ng, cái bà bợ o trợ chợ a bao giợ dàm đợ ng đợ n các thợ thợ t đợ t tiợ n dó. Bà bợ o trợ cợ chợ vào thợ t gà, thợ t heo, mà chợ ợ y lợ đi. Em thợ y cái mợ t bà bợ o trợ nhợ nhợ cái bợ rách. Khi trợ tiợ n, mợ t mợ y bà tái ngợ t vì sợ tiợ n phợ i trợ."

Có lợ n vợ anh Hy khuyên vợ anh Phàn rợ ng, nên chợ n các thợ c ăn có giá trung bình hợ c rợ mà mua, vì chính ngay các bà bợ o trợ, cũng rợ t ít khi dám ăn các thợ đợ t tiợ n dó. Vợ anh Phàn lợ c đợ u mà nói rợ ng, mình không trợ tiợ n, tợ i gì không lợ a món ngon mà ăn. Tợ dó, vợ anh Hy sinh ra có thành kiợ n vợ i gia đờnh anh Phàn.

Các ông bà bợ o trợ trong nhà thợ rợ t chu đợ a. Mua cho các cháu bé áo quợ n, giày vợ, áo lót chợ ng lợ nh, áo khoác đi tuyợ t, sách vợ, viợ t chợ, viợ t màu, túi xách mang lợ ng đợ đi hợ c, ghi tên cho các cháu đợ n trợ ng. Khi hợ đợ n thông báo cho gia đờnh anh Phàn, đợ hợ n ngày đợ m các cháu đợ n trợ ng, thì anh Phàn phợ n đợ i, nhợ t quyợ t không cho cháu gái đợ u mợ i bợ n tuợ i đi hợ c. Anh lợ y lý do là nhà đợ ng con đợ i, cháu nợ y đã lợ n, cợ n ợ nhà giợ em, làm viợ c vợ t, giúp mợ nợ u nợ ng. Bà bợ o trợ cợ gợ ng giợ i thích, qua sợ thông đợ ch lợ m bợ m cợ a vợ anh Hy, rợ ng luợ t pháp ợ Mợ bợ t buợ c trợ con đợ i mợ i tám tuợ i phợ i đi hợ c. Nợ u không đợ c đi hợ c, thì cha mợ phợ i chợ u trách nhiợ m trợ cợ pháp luợ t. Chợ vợ anh Hy cũng chợ hiợ u lợ mợ lợ i các bà, và thông đợ ch cho anh Phàn. Anh Phàn cợ lợ c đợ u, nhợ t quyợ t không chợ p nhợ n lợ i khợ n cợ u cợ a các bà Mợ, cho cháu lợ n đi hợ c. Các bà cợ thuyợ t phợ c mãi làm anh Phàn nợ i giợ n nói gợ n vợ i chợ vợ anh Hy :

B u Bí m t giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

"Con c a tôi sinh ra, tôi mu n cho nó đi h c hay không là quy n c a tôi. Sao các bà y c mu n xía vào chuy n riêng c a chúng tôi mãi th ."

"Pháp lu t b t bu c cho tr con đi h c. Không ph i các bà mu n đâu"

"Pháp lu t nào mà l th ? Tùy hoàn c nh gia đình m i ng i, mà cho con đi h c. Nhà n c nào mà can thi p vào? Đây là x t do mà."

"Đúng, x t do, nh ng không ph i cha m mu n làm gì thì làm. Pháp lu t b o v con tr d i tu i tr ng thành."

"Thôi, ch đ ng nói n a, tôi đã nh t quy t r i. Tôi đã có ph ng án riêng cho gia đình tôi. Vô ích. Ch đ ng tuyên truy n tôi n a."

V anh Hy t c cãnh hông, mu n khóc vì không phá v đ c cái v c ng r n c a anh Phàn. Ch cùng ba bà M chán n n ra v . T i hôm đó, bà Eva đi n tho i cho tôi, nh gi i thích cho anh Phàn hi u lu t pháp M .

Tôi ch a k p kêu cho anh Phàn đ gi i thích, thì đi n tho i reo. Anh Phàn đ u dây bên kia. Anh than phi n là các bà M , và v anh Hy c ép anh, bu c ph i cho đ a con gái đ u đi h c. Anh nói là h làm áp l c anh, h vô lý. Còn bày đ t ra là lu t l b t bu c đ d a anh. Nghe gi ng nói c a anh, tôi cũng ph i chùn l i, vì bi t r t khó thuy t ph c anh trong lúc n y. Tôi ch è cho qua chuy n, và gi v theo phe anh, mà nói :

"Anh nói đúng, m i gia đình có hoàn c nh riêng, gi i quy t theo cách riêng. Không ai có quy n ép ai c . V lu t l x n y, thì tôi cũng không đ c rõ l m. Hay là anh th kêu đi n tho i qua Oklahoma h i nh ng ng i anh quen bi t t ngoài B c, mà h đã đ n x n y t lâu r i, đ bi t thêm cho rõ. Bi t ch c lu t l , mà thi hành. Không ai có quy n ép mình theo ý h , nh ng mình cũng không nên làm trái lu t. Có gì thì anh cho tôi bi t v i."

Bu Bí m t giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

Không bi t anh có kêu đi n tho i cho ng i quen Oklahoma hay không, nh ng sau cùng, anh Phàn cũng ph i nh ng b yêu sách c a nhà th , đ cho cháu gái m i b n tu i đi h c. Anh nói r ng : "Thôi, thì tôi cũng t m th i lui m t b c, mình m i đ n đây mà căng quá cũng không nên. "

Các ông bà b o tr đ anh ch Phàn ngh ng i cho hoàn h n trong hai tháng. Tr i tuy t đ bên ngoài, trong nhà đóng c a kín mít, lò s i m t i đa, anh ch và bà c bó g i ng i trên gh bàn . Cái máy truy n hình nh p nhem, nói ti ng M n ào. Anh Phàn b o r ng, không đi tù, mà cũng gi ng nh b giam l ng, b qu n ch . Ra ngoài thì tr i l nh, tuy t ng p, đi g n cũng không bi t đi đâu, đi xa thì không có xe c .

Khi h i nhà th mu n ki m vi c cho anh ch làm, thì anh g t ngang. Anh nói v i ông bà b o tr , qua thông đ ch c a v tôi:

"Ch a bi t nghe, bi t nói chi c ch a th đi làm đ c."

Bà b o tr thuy t ph c:

"Công vi c c n làm, không c n nói, cũng không c n nghe."

"Khi nào chúng tôi nói và nghe gi i nh các bà, chúng tôi s đi làm vi c. G p làm chi. Tôi c n đi h c ti ng Anh cho gi i."

V tôi b o r ng, dù anh h c thêm năm ba ch c năm n a, cũng không th nói và nghe b ng h đ c. Đi làm vi c, ch c n c g ng làm. Còn nghe và nói, thì ai cũng l m , nghe m t ph n, đoán m t ph n. Mình không l n lên t i M , thì hi m hoi l m m i nghe và nói gi i ti ng M . Ph i v a làm, v a h c. Nh ng anh Phàn nh t quy t r ng, ch a nghe, ch a nói gi i thì ch a ch u đi làm. Nghe v y, m y bà trong h đ o, ngày nào cũng thay phiên nhau đ n nhà anh Phàn d y ti ng M . M i ngày d y b n gi liên ti p. Các ông bà M tin t ng r ng, trong vòng ít tháng, thì c nhà s gi i ti ng M , không gi i b ng h , thì cũng m t tám m t m i. Trong nh ng bu i h c ti ng M , anh Phàn và v th y bu n ng kh ng khi p, c rán ch ng m t lên, mà cái đ u c g c lia l a. Anh ch u ng trà đ m ch ng c n bu n ng cũng không hi u qu . Anh ch th y nh ng

Bu Bí m t giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

bu i h c n y, nh c c hình, nh tra t n, và n n lòng vô cùng.

H c đ c phút tr c, thì phút sau quên búng đi. Không nh gì c . Anh ch k t lu n, là cái óc c a anh ch đã h r i, không th h c đ c gì n a. Sau m t tháng d y liên t c, các bà M cũng n n lòng, b l p d n d n, và không đ n d y n a. K t qu v t b c. Anh Phàn thì ch p úng nói đ c hai ch "yes" và "no", v anh gi i h n, nói đ c r t ng ng thêm ch "thank you". V t t cho r ng, các bà M không có ph ng pháp s ph m, nên d y không k t qu .

T đó, anh Phàn m i ch p nh n là không th h c nói h c nghe cho gi i b ng các ông bà M đ c, và anh ch c n răng đ cho nhà th thu x p vi c làm cho anh ch .

M i bu i sáng tinh s ng, anh Hy đ n ch anh Phàn đi làm, bu i chi u ch v t n nhà. Có nh ng bu i chi u, khi tan s , xe anh Hy là m t đ ng tuy t kh ng l , anh ph i v t v ðào tuy t moi xe ra. Trong khi anh Hy qu n th o v i đ ng tuy t, v i n c m ng n c đá ðồng c ng trên ki ng xe, thì anh Phàn đ ng hút thu c l nh lũng nhìn. Anh Hy b t bình, nh ng không nói. M t l n, m t quá, anh Hy không nín đ c, quay qua h i anh Phàn:

"Anh không giúp t t tay đ n tuy t cho mau mà ra v ?"

"Xe anh ch có ph i xe t t đâu!"

"Nh ng... anh có đi trên xe n y không?"

"Anh lái xe mà, ðâu ph i vi c c a t t"

Anh Hy gi n l m, im l ng, và không nói v i anh Phàn trong nhi u ngày liên ti p. Anh Hy nói v i t t r ng, vì ðã l nh n l i g i g m c a bà M b o tr , n u không, thì anh ch ng ch anh Phàn đi làm n a. T t an i anh Hy, khuyên anh đ ng gi n anh Phàn, vì đ ng h ng còn có ai ðâu, gi n nhau n a thì còn ai. Nhi u khi anh Phàn c n anh Hy vì ðã đ n ðón s m h n gi quy đ nh. Nh ng khi n y, anh Phàn r à cho anh Hy ph i ng i ch th t lâu trong xe đ i tuy t đ . Có l n anh Phàn ng n ng h i:

Bà u Bí m t giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

"Tôi h i th t, anh đ ng d u nhé. Nhà th tr cho anh m i tháng bao nhiêu, đ anh đ a đón tôi đi làm ?"

Anh Hy nghe mà bu n c i, h i i:

"Anh h i làm chi v y?"

"H i cho bi t bao nhiêu, n u s t n đó khá, thì tôi xin l nh t n, và ki m chi c xe đ p đi làm cũng đ c."

"Không có xu nào c . Tôi ch anh mi n phí, vì anh là đ ng h ng, và vì tôi cũng đã t ng qua th i k m i đ n đ nh c nh anh. Đáng ra anh ph i chia t n xăng, t n hao mòn xe v i tôi m i ph i l ."

"Tôi không tin."

"Không tin thì anh th h i m y ông bà b o tr xem."

Anh Phàn c i m i:

"Có h i m y ông bà M , thì v anh hay anh phiên d ch. Anh ch mu n nói chi mà không đ c. Thà đ ng h i."

Anh Hy bu n l m, nh ng không n nói n ng l i, anh ch th dài:

"Năm ba năm n a, n u nh l i chuy n n y, anh s bi t rõ s th c."

Mỗi ngày, có xe nhà trờng đờn tờn nhà chờ ba cháu bé đi học. Cháu lờn học trờng xa hơn, hai cháu nhỏ học trờng tiờu học gần nhà. Anh Phàn nói rờng, nhờ đờu tranh gay gờt vời nhà thờ vờ vờ cho đờa con lờn đi học, mà nhà thờ phời nhờng bờ, bờng cách đem xe đón tờn nhà, đờa luôn ba đờa đi học. Chờ vờ anh Hy giời thích rờng, trờ con phờ thành phờ nờy, em nào cũng đờc vờy, không riêng gì các cháu con anh Phàn. Anh Phàn không tin và chờ cời ruời đáp lời.

Mùa đông miền Trung Bờc nờc Mờ, nhờ mỗi ngày đông khác, tuyờt đờng p đờng trờng xỏa. Xe cào và thời tuyờt hoờt đờng liên miên. Muời đờc rời ra nhờng con đờng chính cho xe chờy. Mọt cháu trai nhỏ con anh Phàn đang ngời trong lờp học, bờng đờng dờy ôm sách vờ ra vờ. Cô giáo

cờn lời. Hai bên trao đời vài câu. Không ai hiờu ai. Cô giáo chờ ra sân đờy tuyờt trờng chờt thành đờng cao, nhờ muờn nói cho em hiờu rờng không thờ đi đờc, và đờt em vờ lời chờ ngời. Em rờm rờm nờc mọt, và đờng dờy, nhờt đờnh ra vờ. Cờn mãi không đờc, cô giáo kêu bà hiờu trờng. Bà xuờng lờp, khuyên bờo em. Hai bên cũng không hiờu nhau. Bà không thờ đờ em bé bờy tuời ra vờ mọt mình trong gió hú, trong tuyờt cao chờt đờy nhờ thờ. Bà cờm tay giờ em bé lời. Em khóc lờn. Hai bà giáo nhìn nhau thờt vờng, không biờt phời làm gì. Bờng bà hiờu trờng nhờ là em bé có con chờ học trên nó hai lờp. Bà cho ngời đi kêu chờ nó xuờng. Con chờ xuờng gờp đờa em, nói vài câu. Xong, con chờ nờm tay thờng em đờn nó ra vờ. Hai bà giáo vời cờn lời. Kéo hai em vào bên trong lờp. Cờ hai đờa đờu khóc rờng. Bà hiờu trờng đờn hai chờ em đờa bé vờ phòng, và kêu đờn thời cho bà Mờ trong gia đờnh bờo trờ, nhờ giúp đờ. Bà bờo trờ vào trờng ngay. Bà đờt hai chờ em vờ lờp, hai đờa không chờu đi, mà nhờt đờnh kéo nhau ra sân, đờ đi bờ vờ nhà. Ba bờn cô giáo hờp lời bàn cãi. Mọt hời sau, bà bờo trờ theo yêu cờu cờa các cô giáo, chờy xe đờn công ty anh Phàn đang làm, xin cho anh đờc tờm nghờ, đờn trờng giời quyờt viờc học cờa hai cháu. Anh Hy phiên đờch cho anh Phàn biờt, là hai cháu không chờu học, mà đòi đi bờ giờa mờa tuyờt, đờ vờ nhà. Anh Phàn giờn hờm hờm và nói vời anh Hy : "Con cái mọt đờy. Đờ tôi đờn cho chúng vài bờt tai, cho bờt biờng nhác."

Anh Hy vời vờ níu anh Phàn lời, đờn dò: "Không đờc, đánh trờ con thì cờnh sát còng tay đờ. Đờng đời đờt." Anh Phàn hờt tay anh Hy ra, và chờa đờt cờn giờn: "Vờ chờng anh đờc cái giời là hay hờ hờa tôi mà thôi. Con cái mà không đánh cho sờ, thì thành hờ đờn. Đờy con tờ thuờ nên ba." Anh Hy biờt khó thuyờt phờc anh Phàn, bèn nói vờng theo: "Bờt nóng giờn. Đờng đánh con, tời nghiờp. Có chi thờ tờ tờn, đờy bờo." Anh Hy sờ anh Phàn bờ cờnh sát còng tay. Khi xe đờn trờng, anh Phàn hùng hờ, xỏm xỏm đi theo bà Mờ đờn gờp hai đờa con. Hai đờa bé mọt xám ngờt, trên mọt còn đờt sỡng lờ. Anh lờn giờng gờn hai đờa bé. Sau vài câu trao đời giờa ba cha con, mọt anh Phàn đờu xuờng, đờn nờm tay hai đờa con, đờt chúng ra vờ. Tuyờt ngờp trời, tuyờt cao nghờu, các bà giáo cờn cha con anh lời không cho đi. Không ai cho anh đờt trờ con đi trong mờa tuyờt lờnh lờo nờy. Anh kéo con đi, nhờng mọt ông giáo to lờn nhờ hờ pháp đang giờ tay hai em bé lời. Các bà giáo đang vây quanh thờ lú lờng xỏn xao. Anh Phàn nhìn đám thờy cô ngời Mờ vời ánh mọt tuyờt vờng, vời nét mọt anh nhỡn nhúm đờy đau khờ, anh vời cú xuờng, banh quờn thờng bé ra, và òa khóc lờn. Cờ ba cha con cùng khóc vang thờm thờt. Mùi

Bà u Bí mọt giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

thời tha bố c lên làm ngát mũi. Mẹ y ông bà giáo ngườ i
Mẹ cùng lên mọt tìng ng lòn, và cùng cườ i. Họ hi u, em bé đã phóng u ra c qu n. Em đã không bi t nói sao đ xin cô giáo đi ra phòng v sinh, và cũng không bi t phòng v sinh ở đâu, rán s c c m c , và khi h t ch u n i, thì phóng ra qu n.

M i bu i chi u, sau khi anh Phàn đi làm v ch ng mọt tìng, thì có bà M đ n ch v anh đi làm. Mẹ y ông bà M xin cho ch đ c chân r a bát t i mọt khách s n sang nh t trong t nh nhà. Kho ng m i gi r i đêm, thì m y bà M trong h đ o chia phần nhau, lái xe trong tuy t l nh, đ n ch v anh Phàn v nhà. Mùa đông t nh l , h ng s m, m i gi đêm là đã say gi c, h ph i đ đ ng h báo th c. V t t h ng bi u l s c m ph c lòng t t c a các bà trong h đ o. Khuya l nh, ai mà không mu n th ng gi c, ph i th c đ y đ i tuy t ra đi là mọt c c hình. Có nhi u đêm, vì lý do b t kh kháng, các bà kêu t t, nh đ n đón ch Phàn v . Th i đó, dù sáng ph i đ y lúc năm gi , đ k p năm gi r i kh i hành, đi làm, nh ng t t vui v nh n l i ngay, đ c m n cái lòng t t c a các bà M , đã giúp cho ng i đ ng h ng c a t t. Có l n t t b c m m o, chóng mọt, mà không dám t ch i, s các bà cho là t t không có lòng. M i l n đi đón, thì t t ph i cào tuy t trên xe h n m i l m phút, ch máy nóng m i đi đ c. B i th , nên th ng đ n tr . Chi v anh Phàn gi n, không vui, ng i trên xe mà không nói mọt l i nào . C không mọt l i c m n, mọt l i chào khi đ c đón và khi v th u nhà. Có l n ch nói :

"N u đón t t, thì đ ng đ n tr . Ng i ch r t n n."

"T t đ c các bà M kêu, nh đi đón ch , thì t t đi ngay. Ph i mang áo, ph i cào tuy t, ph i ch xe m máy, nên h i tr , ch đ ng bu n. Các bà ng i M t t quá, đêm nào cũng đi đón ch trong l nh l o, m a, tuy t."

"T t có nh các bà đâu. Họ b t t t ph i đi làm vi c đ y ch . Họ , t t !"

T t không bu n mà th ng cho ch . Có l anh ch Phàn hi u l m r t nhi u v lòng t t c a nh ng ng i chung quanh.

Mọt hôm, anh ch Phàn m i v ch ng t t, và v ch ng anh Hy đ n nhà, đ nh chúng t t mọt vi c quan tr ng. H i anh chuy n gì, anh nói s cho bi t sau. Anh Hy c i nói v i t t r ng, sao cái l i nói n y gi ng h t cách th c c a công an nhà n c c ng s n h i tr c. Bu i chi u đi làm

Bà u Bí mọt giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

vi c v , có "gi y m i" t i nay ra tr s công an, lý do "Cho bi t sau". C th mà run, mà th c m c, không bi t có chuy n gì, không bi t có b nh t luôn hay không. Ra đi mà h i h p, mà d n dò v con ph i làm

gì đ sinh s ng, n u b nh t tù. Chúng tôi r nhau cùng qua nhà anh Phàn mà không ph i h i h p, không ph i lo ng. Anh Ch Phàn cùng bà c đã ng i s n trong phòng khách. H rớt n c trà m i chúng tôi, xem b tr nh tr ng, không l t l o nh th ng ngày. Sau m t h i thăm h i x giao, anh Phàn t ng h ng nói:

"Tôi m i các anh ch đ n đây, vì không còn ai có th giúp cho chúng tôi đ c trong hoàn c nh câm đ c này. Nhà th đã ăn ch n c a gia đình

tôi m i tháng h n hai ngàn đô. Tôi van xin các anh ch , nói v i các ông, các bà trong nhà th , cho chúng tôi l i s ti n đó, đ tôi làm v n, ra làm ăn buôn bán, ki m s ng, ch đi làm cu-li cho hãng s a tàu, cho khách s n, thì bi t bao gi m i góc đ u lên n i? Chúng tôi van l y các anh ch , xin giúp chúng tôi, và vì th ng các cháu nh ..."

C b n ng i chúng tôi bàng hoàng, không tin vào l tai mình. Ch v anh Hy p úng h i i:

"Nhà th ăn ch n ti n c a anh ch ? M i tháng h n hai ngàn ? Sao? Anh nói rõ h n đ c không?"

Anh Phàn g n gi ng, nói l n, rõ ràng:

"Đ ng v vnh. Gia đình tôi có tám ng i, nhà n c M c p cho, ít nh t cũng trên ba ngàn b c m i tháng. C cho ti n ch , ti n nhà mà m y ông bà b o tr chi cho chúng tôi, ch ng m y trăm là cùng, thì cũng còn h n hai ngàn đ ng m i tháng, ch có ít đâu. N u không ăn ch n, thì ti n đó đ đâu, vào túi ai?"

Ch v anh Hy tái m t, h i:

"Ai nói v i anh đ u đó? "

Bà u Bí mọt giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

"Chúng tôi biết rõ lắm, không cần ai nói cả."

Anh Hy ôn tồn giải thích rõ ràng, anh cũng đã đến đây trước cả. Anh rõ thế tất cả. Ban đầu hỏi nhà thuê giúp nhà, cho tiền chôn, mua cho đến các thuê cần dùng hàng tháng. Rồi hỏi kiếm việc cho mình làm. Khi đã có công việc rồi, thì mình phải trả tiền thuê. Đó là chính sách của nhà thuê."

Một anh chọ Phan và cần cần già đến thăm hỏi. Giải thích chọ Phan chua ngoét:

"Chúng tôi đâu có ngu. Tôi biết rõ hai ông bà Hy này là những con cò mồi của nhà thuê. Biết rõ đến mức nào mồi mồi."

Anh Hy run lên vì giận, chọ Hy thì mặt đỏ bừng, hét lên the thé:

"Làm cò mồi để được cái gì? Ăn nói như những kẻ vô ân bội nghĩa. Nói như vậy mà không biết trả thù cho sao? Giao thiệp với những người này thêm thù hằn, thêm nhục nhã cho cái gì người nòi mình mà thôi."

Chọ Hy kéo anh chọ ng đến gần, giận dữ ra vẻ. Anh Hy quay lại nói với anh Phan:

"Tuần tôi, ông trả tiền thuê phòng trọ mà đi làm. Tôi không muốn làm mồi cho ông nữa."

Vả tôi cũng giận và muốn ra vẻ theo vẻ chọ ng anh Hy. Tôi làm đau, bõ ngỡ yên. Anh Phan phân trần tiếp:

"Chuyện trả công cho người mồi để nhấc là luật của nhà nọ c M. Rõ ràng, không ai chửi được. Chúng tôi đã biết rõ thế hỏi còn gì trả tiền thuê nhà Hạng Kông. Nay nhà thuê ăn chôn tiền, rõ ràng thế, mà còn chửi loanh quanh."

Bố và Bí mật già

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

Tôi thấy tôi nghi ngờ cho vợ chồng anh Phàn, vì hiểu lầm, nên có nhu cầu suy nghĩ và hành động đáng tiếc. Tôi cũng không dám nói thẳng là anh đã hiểu lầm luật lệ. Biết là khó mà giải thích cho gia đình anh Phàn hiểu, không chồng càng giải thích, thì càng gây thêm nhu cầu như khác. Tôi nghĩ im lặng lúc suy nghĩ. Anh Phàn nói tiếp :

"Bây giờ còn hai anh chị. Tôi nhớ anh chị 'báo cáo' lại cho nhà tôi những đòi hỏi chính đáng của gia đình chúng tôi. Chúng tôi kiên quyết đấu tranh cho đến thẳng luật lệ của cùng."

Vợ tôi nghe cái giọng điệu giọng hốt hoảng anh cán bộ trong các buổi họp chính trị bên nhà, thì phì cười, hốt hoảng. Vợ tôi nói:

"Xem bố mẹ ông mẹ bà trong họ đạo này đây công rồi nghỉ gọi mẹ. Mình xa ngàn dặm, không bà con, không quen biết, không ân nghĩa, không nể nể, lại nai lưng ra bỏ công nhọc nhằn vào đây, cho nhà, cho cơm ăn, cho áo mặc, lo cho đỡ thẳng. Lại bị ghét bỏ, thẳng đáng đời. Công anh chị a đời mà mang công lên lưng. Anh chị xem, không biết họ bỏ công nhọc nhằn cho mình, thì đừng có lại là gì nữa ?"

Hai vợ chồng anh Phàn cùng nói lên một lúc, với giọng chắc nịch:

"Đừng lập thành tích cho đỡ làm gì. Ai mà không biết."

Vợ tôi bật cười ha hả và nói tiếp:

"Đúng. Lập thành tích dâng lên đời !"

Tôi ôn tồn báo vợ tôi đừng đùa nghịch. Tôi hứa sẽ cố gắng giúp hai anh chị Phàn và gia đình. Chị hứa của tôi, trong thâm tâm, là hứa sẽ cố gắng giúp anh chị giải tỏa những hiểu lầm đáng tiếc, nhưng có lẽ anh chị Phàn tưởng là tôi sẽ đấu nhà tôi đòi tiền "ăn quýt" giúp cho anh chị.

Bà u Bí mọt giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

Chúng tôi v, ghé i nhà anh ch Hy. Anh ch Hy ch a người gi n. Ch v anh Hy nói:

"Chúng nó là th vô ân b c nghĩa, không bi t đ o lý làm ng i. Khi nào cũng ngoác mi ng ra nói i dóc lác, đao to búa n, nào là đ u tranh, nào là th ng i, kiên quy t. Nghe mà ng a l tai, ch u không n i."

V tôi nói:

"H còn cho r ng, nhà th mu n l p thành tích nên b o l nh h đ n đây."

Anh Hy phì c i, nói:

"M y ông bà trong h đ o mà nghe câu n y, ch c t c mà h c máu ch t h t không còn m t m ng. Thôi, anh ch cũng nên tránh xa gia đình anh Phàn, đ tránh b c mình và r c r i v sau. Nh ng h ng ng i n y, không ch i đ c."

Tôi nói:

"Thôi, anh ch b t gi n. T t c cũng do hi u l m. Ng i ngoài, không cùng màu da, không cùng dòng gi ng, mà h còn t n tình giúp đ . Mình không giúp nhau, thì làm sao cho lòng yên n đ c."

"Nh ng h nói cái gi ng khó nghe c a 'b n dân t c anh hùng', ng a tai ch u không n i."

Tôi đ u gi ng:

"H cũng là n n nhân dài h n c a ch đ . H còn đáng th ng h n chúng ta n a, vì ch u đã ch u đ ng ch đ lâu dài h n hai m i m y năm. N u chúng ta s ng trong hoàn c nh đó, đ c giáo đ c theo l i đó, thì không ch ng chúng ta t h i h n anh ch Phàn bây gi . Anh ch đ ng bu n n a.

Th hai n y, anh c đ n ch anh Phàn đi làm nh th ng nhé. Chúng ta không th ng nhau, thì ai th ng chúng ta đ c?"

Anh Hy im l ng. Chúng tôi ra v . Không bi t nghĩ sao, vào t i ch nh t, anh Hy nh tôi đi n tho i báo cho anh Phàn bi t là sáng th hai, s đ n đón anh Phàn đi làm nh th ng l . Tôi nghe mà m ng. Nh ng anh Hy và anh Phàn v n còn bu n nhau. Cùng đi cùng v mà gi im l ng, không nói m t l i. Sau n y, anh Phàn nói v i tôi r ng: "B b o, th ng Hy cũng không dám thô đ a r c tôi đi làm. Nó còn ph i rình mò, dò xét tôi, đ báo cáo cho nhà th n a ch ."

M i sáng Ch Nh t, các ông bà M đ n ch toàn gia đình anh Phàn đi nhà th xem l . V i ý nghĩa làm n, làm ph c, c u v t linh h n c a m t gia đình ngo i đ o t i nghi p, ch a bi t đ n danh Chúa Tr i, đ m n ph c đ n cho h . Nh ng gia đình anh Phàn c n rằng ch u đi nhà th, là đ làm n cho các ông bà M, làm h vui lòng, may ra h nghĩ l i mà tr lui s t i n h đã ăn ch n. Ch đ n nhà th, theo anh Phàn nói, ch nghe xi-lô xi-la không bi t h nói gì, bu n ng l m, ng i lâu m i

l ng, tê chân. Anh Phàn nói v i tôi r ng: "M y ông bà M sang tr ng, giàu có n y, nh ng keo ki t không ai b ng. M i khi l xong, có ng i c m cái v t đi thu t i n, tôi th y h ch cúng vào v t t b c m t đ ng thôi. Đ cho h x u h, nh c nhã, khi nào tôi cũng b vào v t m i đ ng." Tôi ch c i, không dám có ý ki n.

M t hôm anh Phàn l i tuy t qua nhà tôi vào bu i t i, đ m t ng m t gói trà Tàu bèo nhè mà anh đã mua t H ng Kông. Sau m t vài câu chuy n vu v , anh lôi trong túi ra m t x p đi n tín có m i b n t, đ a cho tôi xem, và h i nh ng món hàng ghi trong đi n tín có th mua đ đ u, làm sao tìm ra ti m bán giá r . Tôi l t t ng trang đi n tín t H i Phòng, Hà N i. Móng Cáy đi n qua, do nhi u ng i khác nhau đánh đi, yêu c u g i nh ng món đ gia đ ng nh máy nghe nh c, máy ch p hình, xe đ p đ u, v i vóc, b t ng t, thu c tr sinh và nh ng món linh tinh khác n a. Anh nói :

"Bên nhà t ng tôi qua đây đi ăn c p t i n c a thiên h anh . T i n đ u mà đòi h i đ th nh th n y? Tôi cũng nh c đ u v m y cái đi n tín và th t li t kê dài lòng thòng các món hàng h đòi h i. Đ iên lên đ c đ y ch ."

Bu Bí m t giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

Tôi an i anh:

"Bên nhà h kh quá, mình giúp đ đ c ít nhi u chi, thì giúp trong kh năng c a mình. Anh lo bu n làm chi cho kh tâm vô ích."

"Ng i ta t ng qua đ n M là h t ti n thiên h nh h t lá vàng. M nó ngu c hay sao? "

Tôi h a khi nào r nh, s lái xe đ a anh lên Chicago, tìm các ti m bán hàng c n thi t đ anh dò h i giá c . Anh h i vay tôi năm trăm đ ng, có ti n l i m i phân, và s hoàn tr l i khi l nh đ c ti n tr c p. Tôi c i b o anh:

"Đ tôi bàn l i v i v tôi, thuy t ph c v cho anh vay. Vì h u bao trong gia đình do các bà n m gi , và gi ch t l m. M i ngày tôi ph i ng a tay xin ti n quà, ti n xăng. Và n u có cho anh vay, thì cũng không dám l y l i. M mà cho vay c t c , thì cũng đ vác chi u ra tòa l m."

"Ti n l i là do tôi đ xu t, và b ng lòng, ch anh có ép tôi đâu? Anh t quy t đ nh cho tôi vay không đ c sao? Các anh y u đ u i quá, anh Hy cũng v y, đ cho v l n l t, qua m t. "

Tôi c i, nói đùa:

"Đàn ông mi n Nam chúng tôi không đ c d ùng c m nh các anh. Mà khi t trên đ t M n a , thì chúng tôi càng xiù nh s i bún thiù."

Làm vi c đ c b n tháng, anh Phàn b vi c mà không thông báo cho công ty, nên anh b sa th i. M y ng i b o tr trong nhà th đ n nhà anh tìm hi u s vi c đ giúp đ . H kêu v ch ng anh ch Hy đi thông đ ch, nh ng anh ch Hy t ch i. H đ n nh v tôi. Nhóm nhà th g m năm ông bà, đi hai xe. H h i lý do thôi vi c. Anh Phàn l ng kh ng đ p:

"Không mu n làm vi c n a, thì ngh ."

"Th anh đã ki m ra vi c làm khác ch a ?"

"Ch a"

"Không có vi c làm, y ti n đâu chi tiêu, thuê nhà, ăn u ng?"

"Tôi không bi t!"

"T i sao anh không mu n làm vi c đó n a? Có v n đ gì không? "

"Không có v n đ chi c . "

"Anh có mu n nhà th tìm vi c khác cho anh không?"

"Ch a mu n. Khoan đã."

M y ông bà trong nhà th l c đ u, nhìn nhau, r i nhìn anh Phàn v i ánh m t th ng h i. Các ông bà h i, bây gi anh mu n gì không? Anh nh v tôi nói, là mu n nhà th tr l i cho anh s ti n h n hai m i ngàn mà h đang gi giúp, đ anh tính k làm ăn. V tôi tái m t, không bi t ph i nói làm sao, đ h i nhà th không b t bình. Ng p ng ng, v tôi nói tr i ra r ng, anh Phàn tha thi t mu n bi t nh ng chi phí c a nhà th đã chi tiêu cho anh, và ai đã đóng góp bao nhiêu, qu nhà th bao nhiêu, và nhà n c cho bao nhiêu, đ anh tri ân h . Các ông bà khoát tay, b o là không c n thi t, đ ng nghĩ đ n, đ ng th c m c. V tôi năn n , nói r ng, n u không đ c bi t nh ng đ u đó, thì anh Phàn c th c m c mãi, không yên tâm đ làm ăn. Các ông bà c i sung

Bu Bí m t giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

s ng, tho i mái.

Cu c đ u tranh kiên c ng c a anh Phàn g n thành công mà anh không bi t. Khi nhà th th y anh ch đ u thoi vi c, không ch u đi làm n a, h cũng quynh lên, lo ng m. H đ o cũng nghèo, tín h u cũng không giàu có chi, không th đài th dài ngày cho cái gia đình đông đ o n y đ c. Các ông bà b o tr ch u thua, đ nh ngày đem gia đình anh Phàn lên s xã h i xin tr c p c a qu n h t. Nh ng anh Phàn loan báo r ng, anh s d i nhà v Oklahoma City. C h đ o th phào. Anh Phàn có nhi u b n bè quen bi t trong tr i t n n cũ, h đã đ nh c Oklahoma, và bi t rành m ch cách xin tr c p xã h i.

Anh Phàn nh tôi mua vé máy bay cho c gia đình v Oklahoma City, đ ng th i dàn x p xe c đ ch anh ch ra phi tr ng. Ông Gary và bà Eve h a thuê m t chi c xe có thùng sau l n, đ ch hành lý c ng k nh c a gia đình anh. Tôi và anh Hy, hai xe s ch ng i trong gia đình. Anh Phàn nói nh v i tôi r ng, tr c khi đi anh s đ t căn nhà đ tr vào s ti n nhà th đã ăn qu t c a anh. Ăn c a ai thì đ c, ăn c a anh thì nu t không trôi đầu. Tôi can gián, và đ a anh r ng FBI c a M gi i

l m, th nào h cũng đ u tra ra. Và t i chi đi tù cho kh thân, con cái không ai nuôi. Mình đ n đây, đ i s ng còn dài, còn s c thì còn làm ra ti n. Vã l i, có đ t căn nhà, mình cũng không đ c đ ng xu nào, ch a ch c đã h đ c cái t c t i, mà mua thêm lo ng vào thân. L cháy lan qua nhà lân c n, thì thêm t i nghi p nh ng ng i lág gi ng t t c a anh. Anh nói r ng, n u không đ t đ c nhà, thì tr c gi đi, anh s phá cho tan tành, đ p v b n c u, nhà t m, b ng n c, phá t l nh, đ p b p. Tôi c i b o r ng, anh c lo đi tr c, sau khi anh đ n Oklahoma r i, tôi s thay anh làm các vi c đó. Đ ng làm s m, mà h gi anh l i, không đi đ c, m t toi ti n máy bay.

Ngày anh Phàn ra phi tr ng, tôi và anh Hy xin ngh vi c, thay phiên nhau đ n nhà anh, l y c là ph so n hành lý, nh ng th t tâm là đ ngấn c n anh phá ho i căn nhà. Khi c nhà lên xe h t, anh Hy ch y vào m t vòng bên trong nhà, xem có gì h h i không. Anh Hy ra xe và đ a hai ngón tay lên làm m t vòng tròn, cho tôi bi t là m i s t t đ p. Tôi th phào.

Trong khi ch máy bay, anh Phàn nh tôi nói v i ông Gary và bà Eva r ng, qua Oklahoma, anh s g i ti n, mua vé máy bay, m i c h đ o c a ông bà qua ch i, anh s bao ti n s n , bao t t. Tôi đ ch khác đi, nói là anh bi t n hai ông bà l m, và không bao gi quên cái n b o b c lúc ban đ u n y. Hai ông bà nghe xong c m đ ng, ôm ch m l y anh ch mà nói cảm n r i rít. Anh Phàn thì t ng hai ông bà m ng vì đ c anh h a cho vé máy bay, c h đ o s đ c đi ch i.

Bố u Bí mọt giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

Khi đũa gia đình anh ra máy bay, chúng tôi ôm nhau thân thiết, và mọt anh Phàn cũng rồ m rồ m, nói nhủ vủi tôi, giởng run run rởng, thôi đởng phá căn nhà nũa. Tôi gởt đũa.

Đũa gia đình anh Phàn đi rủi, anh Hy nói vủi tôi rởng: "Thủ mà tôi cũng thủ y buủn, trởng trủi, nhủ mọt mát mọt cái gì đó. Bậy giở chủ củn hai gia đình mình trong thành phủ nủy thôi.". Trong lòng tôi cũng thủ y buủn.

Mủi sáu năm sau, kủ tủ khi đũa gia đình anh Phàn vủ Oklahoma, tôi tình củ gủ pủi anh trong mọt tiủ củi tủi Houston, Texas. Anh nhủn ra tôi, mà tôi không nhủn ra anh. Vì bậy giở anh mủ p mủ p, trởng hỏng, ăn mủ c chỏng chỏ c, không còn đáng quẽ mùa nhủ xũa. Chủ vủ anh thì sang trởng trong bủ áo kim tuyủn lỏng lánh, nhủ cô ca sĩ. Anh ôm chủ mủ y tôi, hủi có còn nhủ ra anh là ai không. Anh nói: "Phàn đây, Phàn ủ Morris, Illinois đây mà." Tôi cũng mủng vui gủ pủi ngủi quen biủt

xũa. Anh xin chuyủn bàn, đũa vủ chỏng anh ngủi củn chúng tôi mà hàn huyền. Anh cho biủt ủ Oklahoma đũa c hai năm, thì đũa vủ Houston, bậy giở củ hai vủ chỏng đũa làm viủ c cho mọt hủng sủn xuủt đũa nhủ a. Suủt hủn mủi mủ y năm anh làm hai viủ c toàn thủi gian, mủi đẽm chỏng năm

sáu giở thôi. Ngày nghủ thì đi sũa a chũa a nhà cũa a, ủng nủc. Hai cháu gái ủn đũa có gia đình. Cháu trai kủ thì vủ a tủt nghiủp đũa hủc. Bậy giở anh chủ Phàn có ba căn nhà, mọt căn đũa, hai căn cho thuê.

Tôi mủng cho anh. Anh nói vủi giởng thành thủt:

"Hủi mủi qua, chủ c anh chủ buủn chúng tôi ủm. Nhiủu năm sau tôi còn ân hủn, và xủu hủ vủ chuyủn xũa. Bủ thông tin sai ủc, tôi hiủu ủm, làm nhiủu chuyủn ủ lủng, kủ củ c, bủ y bủ. Ủi ăn nói ngang ngủc. Tôi nhủ ủn anh chủ, và củ vủ chỏng anh Hy, chủu đũa đũa c chúng tôi, mà không đũa m cho vủ mủm, hủc máu mũi. Càng lâu, tôi càng thủm thũa cái câu ' Bủ u bí mọt giàn' củ a anh Hy nói ngày xũa."

Chủ vủ anh Phàn củi vui vủ, nói tiủp:

Bu Bí m t giàn

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Sáu, 11 Tháng 2 Năm 2011 09:06

"Ông nhà tôi thay đ i nhi u l m r i. Nh ng không b đ c cái phét lác đã ăn sâu vào máu. C m t t c th u tr i."

Chúng tôi cùng c i v i nhau. Tôi nói đùa:

"N u phét lác mà không h i đ n ai, thì c đ anh phét lác cho s ng cái mi ng. "

Anh Phàn ôm l y vai tôi và l c l c, c i vui v .